

Sirküler No: 2943

Sirküler

Tarihi:11.04.2020

KONU: KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMESİ DÜZENLENİRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR.**GEÇMİŞ YIL ZARARARIN MAHSUBU;**

Bilindiği üzere herhangi bir yıla ilişkin zarar en fazla takip eden beş yılın kazancından indirim konusu yapılabilmektedir. 2019 yılına ait hesap döneminde, 2014-2018 hesap dönemlerine ait zararlar mahsup edilebilir. Kurum kazancından mahsup edilen zararlar ile ertesi yıllara devreden zararların hangi dönemle ilgili olduğu beyannamede ayrı ayrı belirtilecektir. Bu koşullar çerçevesinde zarar edilen yılların tutarları ilgili satırlarda mutlaka yer almasında ve zarar mahsubu yapılmayan yıllara ait beyannamelerde de geçmiş yıl zararlarının ayrı ayrı gösterilmesi gerekmektedir. Ayrıca geçmiş yıl zararı, mahsup imkanının doğduğu ilk hesap döneminde kurum kazancından mahsup edilmelidir. Beyannameye dahil edilmeyen ilgili yıl zararı sonraki yılda mahsup imkanı olmadığından zararın mahsubundan vazgeçilmiş sayılır. Ayrıca matrah artırımı yapan mükellefler artırımı yaptıkları yıla ilişkin geçmiş yıl zararlarının yarısını mahsup etme hakkı bulunmaktadır.

TAŞINMAZ VE İŞTİRAK HİSSESİ SATIŞLARINDA KAZANÇ FONA ALINMALIDIR.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e maddesi uyarınca kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı ile aynı süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır.

Bu istisna satışın yapıldığı dönemde uygulanır ve satış kazancının istisnadan yararlanan kısmı satış yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulur.

2019 yılı içerisinde satışı yapılan taşınmaz ve iştirak hissesi satışlarından elde edilen kazancın 01.01.2020 tarihinden 2019 yılı kurumlar vergisi beyannamesinin verilme tarihinde kadar fon hesabına alınması gerekmektedir.

Ayrıca, satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi şartlar arasında sayılmıştır.

SAT-KİRALA-GERİ AL SÖZLEŞMELRİ KAPSAMINDA ELDE EDİLEN KAZANÇLAR FONA ALINMALIDIR.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-J maddesi uyarınca kurumların, her türlü taşınır ve taşınmaz malları 6361 sayılı Kanun kapsamında geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla, kurumlar tarafından finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına satışından doğan kazançlar ve bu kurumlarca söz konusu varlıkların devralındığı kuruma kira süresi sonunda devrinden doğan kazançların tamamı kurumlar vergisinden istisnadır.

İstisnadan yararlanan satış kazancı, kiracı tarafından pasifte özel bir fon hesabında tutulur ve özel fon hesabında tutulan bu tutar sadece kiracı tarafından bu varlıklar için ayrılacak amortismanların (bu varlıkların kiralayan kurumlara devrinden önce kiracıdaki net bilanço aktif değerine isabet eden amortismanlar hariç) itfasında kullanılır.

SERBEST BÖLGELERDE ELDE EDİLEN KAZANÇLAR;

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun Geçici 3'üncü maddesine göre, Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla (06.02.2004) bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;

Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.

Serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları ile serbest bölgelerde, bakım, onarım, montaj, demontaj, elleçleme, ayrıştırma, ambalajlama, etiketleme, test etme, depolama hizmeti alanlarında faaliyette bulunan ve hizmetin tamamını Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara veren hizmet işletmelerinin, söz konusu hizmetlere konu malların serbest bölgelerden Türkiye'ye herhangi bir şekilde girişi olmaksızın yabancı bir ülkeye gönderilmesi şartıyla bu hizmetlerden elde ettikleri kazançları gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.

Serbest bölgede üretim faaliyetinde bulunan şirketlere ait makine tesis ve demirbaşların satışından elde edilecek kazançların, bölgede yürütülen faaliyetlerden elde edilmiş bir kazanç unsuru olarak kabul edilerek, kurumlar vergisinden istisna edilmesi mümkündür.

Ancak, satışa konu edilen iktisadi kıymetlerin faaliyet ruhsatında yer alan üretim faaliyetinde bulunmak üzere bölgeye getirildiğinin ilgili makamdan alınacak bir yazı ile tevsik edilmesi gerekir. Şirketlerce satışa konu edilen makine, tesisat ve demirbaşlardan üretim faaliyeti konusu ile ilgili olmayanlar satışından elde edilen kazançların ise bu istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği'nde belirtildiği üzere, serbest bölgelerde yürütülen faaliyetlerden doğan alacaklara ilişkin kur farkı ve vade farkı gelirleri istisna kapsamında değerlendirilecektir. Aynı şekilde, serbest bölgelerde yürütülen faaliyetler çerçevesinde elde edilen hasılatın, serbest bölgelerde yürütülen faaliyetler çerçevesinde yapılacak ödemelerde kullanılıncaya kadar geçici olarak serbest bölgelerde mevduat hesaplarında veya repo işlemlerinde değerlendirilmesi sonucu elde edilen gelirler de söz konusu istisnadan yararlanabilecektir.

Bunun dışında, serbest bölgelerde elde edilmiş olsa dahi faiz, repo ve benzeri faaliyet dışı gelirler istisna kapsamına girmemektedir.

YURT DIŞINDA YAPILAN İNŞAAT, ONARIM, MONTAJ İLE TEKNİK HİZMETLERDEN SAĞLANAN KAZANÇLARDA İSTİSNA;

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-h maddesindeki istisnanın uygulanması açısından, yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanan kazançların Türkiye'ye getirilme zorunluluğu bulunmamaktadır. Söz konusu kazançların Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilmesi istisnadan yararlanılması için yeterlidir.

DİĞER İNDİRİMLER;

Ticarî kazanç gibi hesaplanan kurum kazancının tespitinde yapılan giderlerin indirim konusu yapılması ile birlikte diğer giderlerin ise belirli şartlarda indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10 uncu maddesinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından aşağıdaki indirimler yapılır.

-Sponsorluk harcamalarında amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için **% 50'si**,

-Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların toplamının o yıla ait kurum kazancının **% 5**'ine kadar olan kısmı,

-Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, bağışlanan okul, sağlık tesisi, 100 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 50 yatak) kapasitesinden az olmamak kaydıyla öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezi ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin ve Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdî ve aynî bağış ve yardımların tamamı,

-Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler, kamu yararına çalışan dernekler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve bilimsel araştırma faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan ya da Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen veya desteklenmesi uygun görülen harcamalar ile makbuz karşılığı yapılan bağış ve yardımların **%100'ü**,

-Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan aynı ve nakdî bağışların tamamı,

-İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış veya yardımların tamamı,

-Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin **%10'unu** aşmayan kısmı,

-Sermaye şirketlerinin ilgili hesap dönemi içinde, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yararlanılan yıl için en son açıklanan "Bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı" dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın **%50'si**.

ÖRTÜLÜ SERMAYE UYGULAMASI;

Bilindiği üzere, kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye olarak değerlendirilmekte, örtülü sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faiz, kur farkları ve benzeri giderler ise Kurumlar Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca gider olarak dikkate alınamamaktadır.

Kurumlar vergisi Beyannamesi doldurulurken örtülü sermaye üzerinden gider yazılan faiz ve kur farkları K.K.E.G olarak dikkate alınmalıdır. Borç verenin örtülü sermaye üzerinden elde edilen faiz ve kur farkı gelirleri de zarar olsa dahi indirilecek istisna ve indirim bölümünde (temettü=kâr payı olarak) ayrıca gösterilmelidir.

Ancak borç veren tarafından indirim hakkının kullanılabilmesi için borç alan tarafından istisnaya isabet eden tutar kadar verginin kesinleşip ödenmiş olması gerekmektedir.

TRANSFER FİYATLANDIRMASINA KONU İŞLEMLER;

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesi uyarınca ilişkili kişilerle yapılan alım-satım, imalat, inşaat işleri, kiralama veya kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesine ilişkin işlemler transfer fiyatlandırması kapsamındadır. İlişkili kişilerle yapılan bu işlemlere ilişkin bedeller emsale uygun tespit edilmelidir.

Kurumlar vergisi beyannamesi doldurulurken ilişkili kişilerle yapılan işlemlere ilişkin mutabakat sağlanarak formun doldurulmasına dikkat edilmelidir.

BEYANNAMENİN EK BİLGİLER BÖLÜMÜ;

Kurumlar vergisi beyannamesinde yer alan ve firmaların ertesi yıla devreden Ar-ge indirimi, tasarım indirimi yatırım indirimi istisnası bulunması halinde ek bilgiler bölümünde bildirimin yapılması gerekmektedir.

Ayrıca Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yer alan (KVK'nun 20'inci maddesi) devir, tam bölünme, kısmi bölünme ve hisse değişimi yapılan firmalar tarafından ilgili alanların doldurulmasına dikkat edilmesini hatırlatmak isteriz.

DİPNOTLAR;

-Bilanço ve Gelir Tablosuna ait dip notların tamamının cevaplandırılması gerekir. Diğer bir ifade ile herhangi bir başlığın cevabı "sıfır" olsa "evet/hayır" olsa da cevapsız bırakılmamalıdır.

4'üncü dönem geçici verginin %10'u aşan tutarda eksik beyan edilmesi halinde bu kısım için vergi dairesince re'sen veya ikmalen geçici vergi tarh edilir. Kurumlar vergisi beyannamesi verilme süresine kadar 4'üncü dönem geçici vergi beyannamesi için düzeltme beyannamesi verilmesini tavsiye ederiz.

KAR DAĞITIM TABLOSU;

2019 yılı aktif toplamı 25.370.800.-TL veya net satışlar toplamı 56.379.100.-TL'yi aşan mükellefler 2020 yılında verecekleri beyannamelerde kâr dağıtım tablosu düzenlemek zorundadır.

Bu koşulları sağlayan mükellefler kâr dağıtım tablosunu faaliyetleri zararlı sonuçlanmış olsa da mutlaka doldurması gerekmektedir.

Bilgilerinize sunar, sağlıklı günler dileriz.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.